

Egy „maffiózó” feljegyzései

„Csongrád Megyei Bíróság
P. 21.274/1990/21A/13
A Magyar Köztársaság nevében!

A Csongrád Megyei Bíróság a 34. számú Jogtanácsosi Munkaközösség 2. számú Kirendeltsége (6726 Szeged, Rózsa F. sgt. 16-20., ügyintéző: dr. Sulyok Tamás jogtanácsos) által képviselt DÉLVILÁG KIADÓ Rt. 6720 Szeged, Tanácsköztársaság útja 10. székhelyű felperesnek – a Szegedi 5. számú Ügyvédi Munkaközösség (6722 Szeged, Tisza Lajos krt. 71., ügyintéző: dr. Izsák Péter ügyvéd) által képviselt DÉLMAGYARORSZÁG SZERKESZTŐSÉGE 6720 Szeged, Tanácsköztársaság útja 10. székhelyű alperes ellen – sajtóhelyreigazítás iránt indított perében meghozta a következő

ÍTELETER

A bíróság a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek – jogi képviselője pénztárába – 2500,- (Kettőezeröttszáz) Ft perköltséget.

Az ítélet ellen a kézhezvételt követő 15 nap alatt 3 példányos fellebbezéssel lehet élni a Legfelsőbb Bírósághoz. A fellebbezést a megyei bíróságnál kell benyújtani.

INDOKOLÁS

A Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalat, mint lapgazda a Szegeden 1990. április 24. napján kötött szerződéssel „a tulajdonát képező Csongrád Megyei Hírlap-Délvilág c. napilap kiadását” 1990. május 1. napjától átadta a felperesnek. A szerződésben átengedte az 1990. április 30-i állapotnak megfelelő előfizetői létszámot és a címet használatra. Kikötötték, hogy a szerződés 1991. december 31-ig érvényes, amelynek megújítását 1991. november 30-ig tisztázzák. A Művelődési Minisztérium 1990. április 27-i BPNL/27/Cs/1990. számú okirata szerint a Délvilág (Csongrád Megyei Hírlap) c. napilap alapítója az MSZP Országos Iroda, kiadója pedig a felperes.

A Magyar Szocialista Párt a Budapesten 1990. augusztus 17-én aláírt szerződéssel a Csongrád Megyei Hírlap Délvilág c. napilap alapítói tulajdonosi jogát átengedte a Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalatnak. A Budapesten 1990. szeptember 13. napján aláírt megállapodás szerint a Magyar Szocialista Párt a Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalat és a Délmagyarország Könyv- és Lapkiadó Korlátolt Felelősségű Társaság megállapodást kötöttek. Ennek alapján az MSZP a Délmagyarország című napilapról vonatkozó összes jogosítványát átengedte a Délmagyarország Kft.-nek 56 000 000,- Ft-ért. Az MSZP és a Lapkiadó Vállalat a kiadó vállalat összes vagyontárgyát, köztük a kiadó birtokában lévő más újságok és kiadványok névhasználati jogát 28 000 000,- Ft-ért átengedte a Délmagyarország Kft.-nek.

A Délmagyarország c. napilap 1990. szeptember 15-i szombati számának első oldalán „Miénk a lap” címmel cikket jelentetett meg. Ebben közölte, hogy „a Délmagyarország című napilap 56 000 000,- Ft-ért a társaság tulajdonába került, a kiadó vagyontárgyai – köztük a Délvilág c. megyei napilap tulajdonjoga – pedig további 27 000 000,- Ft-ért vándoroltak a Délmagyarország Kft. birtokába. Mivel a Délvilág c. napilapot a Délvilág Rt. a lapkiadótól bérelte, most az új tulajdonostól a Délmagyarország Kft.-től bérelheti. A korábbi bérleti szerződés egyébként 1991. december 31-ig érvényes.”

A felperes 1990. szeptember 20-án levelet írt a Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalat igazgatójának. Ebben a fenti idézett cikk megállapításával kapcsolatban helyreigazítás közlését kérte az alábbi szöveggel: „1990. szeptember 15-i lapszámunk címlapján helytelenül közöltük azt, hogy Délvilág c. megyei lap tulajdonjoga a Délmagyarország Kft. birtokába került. E közlésünk egyszerre volt szakszerűtlen és valótlan.

Ezúton közöljük, hogy a Délvilág Rt. a Délvilág c. napilap teljes jogú kiadója, aki jogosult a Délvilág c. napilap kiadásával kapcsolatos valamennyi jogosultság gyakorlására.”

A Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalat 1990. szeptember 25-i 31004 számú levelében a sajtóhelyreigazítás iránti kérelmet elutasította.

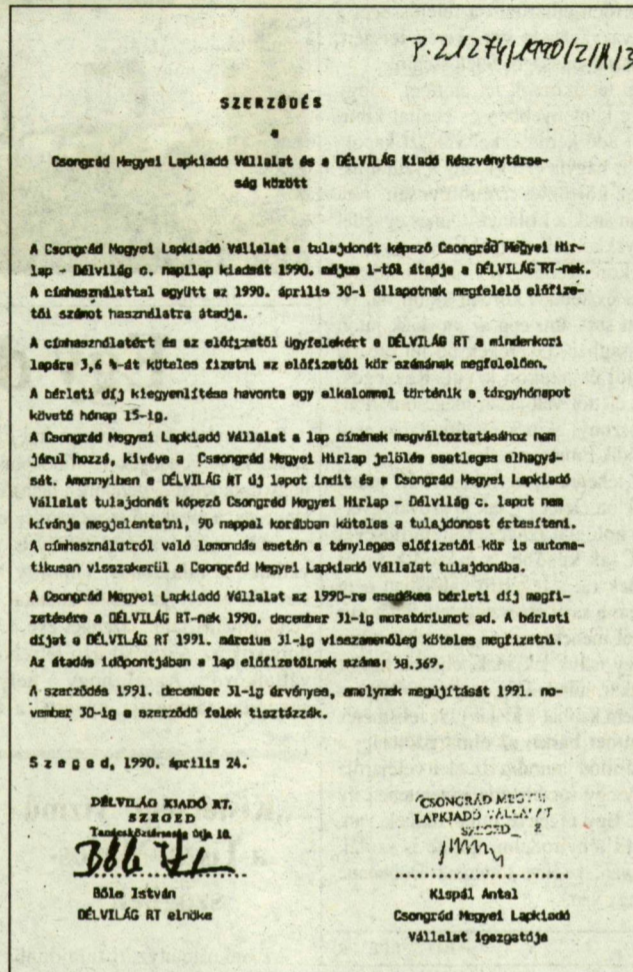
A felperes a bírósághoz 1990. október 9-én benyújtott keresetében a helyreigazítást kérő levelében foglaltaknak megfelelő közlemény megjelentetésére kérte kötelezni az alperest. Hivatkozott a Ptk. 94. §. (1) bekezdésére, miszerint tulajdonjog tárgya csupán birtokba vehető dolog lehet. A lapkiadási és lapalapítási jog nem minősül dolognak, ezért a Délmagyarország Kft. nem lehet tulajdonosa a Délvilág Csongrád Megyei Hírlap című napilapnak. Állította, hogy az 1986. évi II. tv. 7. és 8. §-a csupán lapalapítói, tulajdonosi jogát. Előadta, hogy a Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalattól a kiadással kapcsolatos összes jogot megvásárolta, amely megfelel a lapalapítói jogoknak is. Ezért az alperes a felperes jó hírnevét sértette meg valótlan tényállítással.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a sajtóhelyreigazítási kérelmet a felperes nem az alpereshez, mint sajtószervezethez, hanem a Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalathoz címezte, ezért Pp. 342. §. (1) bekezdésében foglaltaknak nem tett eleget. Másodlagosan arra hivatkozott, hogy az 1990. szeptember 13-i megállapodással megszerezte a Délvilág Csongrád Megyei Hírlap lapalapítói jogait, amely a mindennapi nyelvhasználatban a tulajdonjoggal fejezhető ki legjobban.

A kereset a laptalan.”

Itt állunk meg egy szóra, hiszen az egyik hivatkozási alap az a szerződés, amely a korábbi tulajdonos (a megyei lapkiadó, mint az MSZMP és később az MSZP vállalata) és a Délvilág Rt. között jött létre 1990. április 24-én.

Íme az eredeti bérleti szerződés, amit az új tulajdonos, a Délmagyarország Kft. mindaddig tiszteletben tartott annak ellenére, hogy a bérlő többször szerződést szegett, s ma is hárommillió forinttal tartozik:

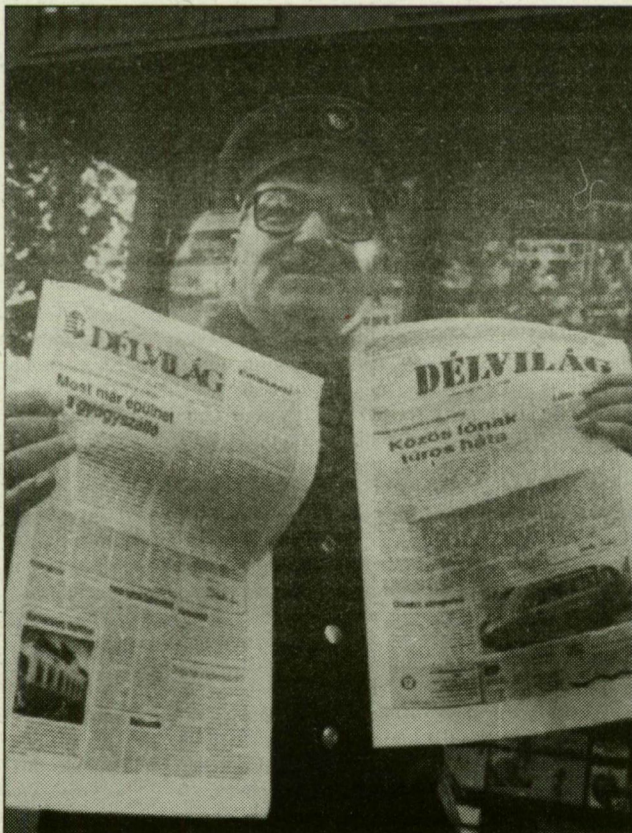
És most térjünk vissza a Csongrád Megyei Bíróság 1990. október 18-án kelt ítéletéhez, mely éppen erre a bérleti szerződésre utal:

„Tévesen hivatkozott egyébként a felperes arra, hogy az 1990. április 24-i megállapodással gyakorlatilag megszerezte az összes lapalapítói jogot. Az 1990. április 24-i megállapodásban a felperes a Délvilág Csongrád Megyei Hírlap című napilap kiadásának jogát szerezte meg csupán és azt is korlátozott időre, 1991. december 31-ig. Amennyiben az új tulajdonos, a Délmagyarország Kft. 1990. november 30-ig nem állapodik meg a kiadás jogának átengedésében, úgy 1991. december 31. napja után a lapalapító jogutóda a Délmagyarország Kft. jogai teljeskörűek lesznek. Az 1990. szeptember 13-i megállapodás alapján a Délmagyarország Kft. lett az 1990. április 24-i szerződésben a Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalat jogutóda, ehhez képest tehát jelenleg tőle bérlő a felperes a lapot és a bérleti szerződés meghosszabbításában is vele kell megállapodnia.”

Egyébiránt a Magyar Szocialista Párttal kötött megállapodásban éppen a problémák megelőzése érdekében fogalmaztunk körültekintően, mégpedig a részletező szerződés 1.d pontjában, mely a vevő tulajdonába kerülő tárgyak között a következőket írja:

„A Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalat tulajdonában és/vagy kiadásában levő újságok és kiadványok a névhasználati joggal együtt, külön kiemelve a Csongrád Megyei Hírlap Délvilág c. napilap alapítói, tulajdonosi jogát.”

Említettem a Délvilág Rt. szerződésszegő magatartását. Ez is per tárgyat képezte (ám itt már mi voltunk a felperesek) s hogy mindent összefogottan adjak elő, közlöm a jogerős bírósági ítélet legfontosabb részletét:

Nem kétséges, melyik az igazi

„A megyei bíróság megállapítja, hogy az alperes megszegte az I. rendű felperessel 1990. április hó 24-én kötött szerződését és az előfizetői kör biztosításánál a felperesek gazdasági érdekeit sértő módon járt el.

INDOKOLÁS

A bíróság a rendelkezésre álló adatok, a peres felek előadásai alapján a következő tényállást állapította meg.

Az I. rendű felperes az alperes 1990. április hó 24-én az 1990. május 1. és 1991. december 31. közötti időtartamra szerződést kötött, mellyel címhazsnálattal együtt a Csongrád Megyei Hírlap-Délvilág című napilap előfizetői körét átengedte felperes az alperesnek. A címhazsnálattól és az ügyfelek átengedéséért alperes a lap árának 3,6 százalékát vállalta megfizetni a felperes részére. A szerződésben felek kikötötték, hogy a lap címének megváltoztatásához az I. rendű felperes nem járul hozzá, legfeljebb a Csongrád Megyei Hírlap megjelölés elhagyásához. Amennyiben az alperes új lapot kíván megjelentetni vagy a címhazsnálattól lemond, a tényleges előfizetői kör automatikusan visszakerül a Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalat tulajdonába.

Alperes a szerződéses kikötéseket mellőzve 1990. november 1-jén Reggeli Délvilág címmel jelentette meg a korábban Délvilág címmel terjesztett lapot. Alperes a lapban rövid tájékoztatót tett közzé, melyben közölte az olvasókkal, hogy ugyanaz a kollektíva készíti a Reggeli Délvilágot, amely a korábbi lapnál működött és nem változott meg a lap szellemisége és terjedelme sem. Bejelentette, hogy az ország lapjai közül utolsóként november és december hónapban is tartja a 4,30, illetve 5,30 Ft-os napilapárát.

A tájékoztató utolsó részében közölte az alperes „Ha Önt talán zavarja a lapnév megváltozása, kérjük, juttassa el az alábbi kis szelvényt 1990. november 7-én a Szeged 1. sz. Postahivatal címbe.

Nem kérem számomra kézbesíteni a Reggeli Délvilágot... név, lakcím.”

Felperesek keresettel fordultak a bírósághoz, kérve a szerződésszegés és jogsértés megállapítását és előadva, hogy az alperes a tisztességtelen gazdasági tevékenység tilalmáról szóló 1984. évi IV. törvény rendelkezéseit is megsértette. Felperesek többirányú kereseti kérelmeket módosították és végső soron a jogsértés megállapítását a jogsértő magatartástól történő eltájtást és megfelelő elégtételadásra kötelezést kértek. (...)

Alperes a tisztességtelen piaci magatartás tilalmáról szóló 1990. évi LXXXVI. törvény 28. § c/ pontjára, 65. §-ára és a 67. §. (3) bekezdésére hivatkozott és kifejtette azon álláspontját, hogy a bíróságnak az ügy tárgyalására nincs hatásköre. Alperes érdemben kérte a kereset elutasítását előadva, hogy a kifogásolt közleményben valóságot írt amikor a 4,30 Ft-os árat közölte, mert valóban az országban utolsóként tartotta ezt az árat még december hónapban is.

A lap új elnevezését nem minősíti az alperes megtevesztőnek, hiszen a reggeli szónak a Délvilág cím elé való helyezése megfelelő megkülönböztetést ad. Hivatkozott az egyes pártok elnevezésére és az egyes lapok, hírlapok elnevezésének különbözőségére, ahol szintén egy-egy szó változik csupán a párt vagy a lap nevében. A reggeli szó álláspontja szerint egyértelműen és kétséget kizáróan megadja az egyértelmű megkülönböztetést.

Nem tartja sem kifogásolhatónak, sem jogszerűtlennek, még kevésbé megtevesztőnek azt, hogy a Reggeli Délvilág nem adott tájékoztatót az olvasóközönségének arról, hogy a Csongrád Megyei Délvilág sorsa mi lett. Ezt a jogszabály sem írja elő és ennek elmaradása megtevesztésnek nem minősíthető.

A megyei bíróság felperesek keresetét részben megalapozottnak találta.

Alperes szerződést szegett amikor 1990. november 1-jén a lap címét a felperesek értesítése és hozzájárulása nélkül megváltoztatta.

Az alperes a névváltoztatással egyidejűleg nem rendelkezett a tényleges előfizetői kör felperesekhez történő visszaadásának kérdésében, holott erre szerződéses vállalása kötelezte.

A bíróság megítélése szerint az alperes eljárása nemcsak szerződésbe ütköző volt, de sértette a tisztességtelen gazdasági tevékenység tilalmáról szóló 1984. évi IV. törvény rendelkezéseit is. A törvény kimondja, hogy alapvető társadalompolitikai és gazdaságpolitikai érdekek fűződnek ahhoz, hogy a gazdasági élet résztvevői tevékenységüket a tisztességes gazdálkodás követelményeinek megfelelően folytassák.

A törvény 1. §-a szerint tilos a versenytársak a fogyasztói törvényes érdekeit sértő vagy veszélyeztető az üzleti tisztesség követelményeibe ütköző gazdasági tevékenység folytatása.

Nem nevezhető ezen követelményeknek megfelelő magatartásnak az az eljárás, amelyet az alperes követett. Igen jelentős, 30 000 főnél nagyobb létszámú előfizetői kört vett át az alperes felperesektől azzal a megkötéssel, hogy névváltozás esetén ezeket az előfizetőket úgymond automatikusan visszaadja a felpereseknek. Alperes ezt nem tette meg, ezzel szemben a régi előfizetői körnek kézbesítette a Reggeli Délvilág címre hallgató lapot. Az előfizetői kör kialakításáért, megszerzéséért a címmódosításhoz kapcsolódóan az alperes semmiféle tevékenységet, szervezőmunkát, előkészítést vagy ráfordítást nem tett. A szerződésileg átvett előfizetői kör megtartása oly módon, hogy aki meghatározott, rövid időn belül nemleges állásfoglalását a Szeged 1. sz. Postahivatal címére nem juttatja el, az magától érthetődően a Reggeli Délvilág előfizetőjének tekintendő, nem elfogadható gazdasági lépés és felperesek irányába jogsértő magatartásnak minősül.

Az alperesi eljárás lényegében a hallgatás egyenlő belegezés elvét juttatja érvényre, amelynek alkalmazása, illetve helyessége az üzleti életben erősen vitatható.

A bíróság a kifejtettre tekintettel minősítette alperes eljárását szerződésszegésnek és jogsértőnek.”

És most újra megjelent a Reggeli Délvilág. Lila fejjel.